

הודעה לתקשורת – לפרסום מידי

קואליציה של 16 ארגונים במכתב דחוף ליועץ המשפטי לממשלה:

"הנחה את ועדת השרים לענייני ביטחון לאומי לבטל לאלתר ההחלטה לצמצם את אספקת החשמל לרצועת עזה"

יום ד, 14 ביוני 2017: שורת ארגוני החברה האזרחית – ג'ישה, עדאלה, רופאים לזכויות אדם, המוקד להגנת הפרט, בצלם, האגודה לזכויות האזרח בישראל, יש דין, אמנסטי אינטרנשיונל, שוברים שתיקה, חקל, רבנים לזכויות אדם, במקום, עקבות, זזים, עיר עמים ושלום עכשיו – פנו היום ליועץ המשפטי לממשלה, אביחי מנדלבליט, בדרישה כי ינחה את חברי ועדת השרים לענייני ביטחון לאומי לבטל לאלתר את ההחלטה לצמצם את אספקת החשמל לתושבי רצועת עזה.

קודם לשיבת הקבינט שלח ג'ישה מכתב בהול לשר הביטחון, אביגדור ליברמן, המתריע מפני צמצום אספקת החשמל לרצועה שעלולה לדרדר עוד יותר מצב מסוכן והדגיש כי גופים מקצועיים מזהירים כבר עכשיו מפני אסון הומניטרי מתקרב. למחרת פורסם כי הקבינט החליט "להיענות לבקשת הנשיא הפלסטיני מחמוד עבאס" ולצמצם את אספקת החשמל לרצועה, וזאת חרף אזהרות גורמים בכירים בצבא מפני החרפת משבר החשמל, שאף עלול להוביל להסלמה.

בפנייה ליועמ"ש מדגישים הארגונים כי החלטת הקבינט אינה חוקית על פי הדין הישראלי והבינלאומי: ב-2008 קבע בית המשפט העליון בבג"ץ אלבסינוי רף נמוך ומינימלי של חובות שיש לישראל כלפי תושבי עזה, חובות הנובעות ממידת שליטתה של ישראל במעברים בינה לבין הרצועה, ולנוכח מצב הלחימה בין ישראל ובין חמאס. בהתייחסו לנושא החשמל, קבע בית משפט העליון כי בעקבות עשרות שנות השלטון הצבאי הישראלי באזור "נוצרה לעת הזו תלות כמעט מוחלטת של רצועת עזה באספקת החשמל בישראל" ופסק כי על ישראל לאפשר אספקה לעזה של המוצרים "הדרושים לשם קיום הצרכים ההומניטריים החיוניים של האוכלוסייה האזרחית".

בזמן שחלף, תלותם של תושבי עזה באספקת החשמל מישראל לא פחתה, ולמרות הגידול באוכלוסייה ולמרות שהצורך בחשמל הוכפל, לא הגדילה ישראל את נפח החשמל המזערי של 120 מגה ואט שהיא מוכרת לרצועה. בנוסף, ישראל ממשיכה לשלוט במעברים לרצועה ולהטיל מגבלות חמורות על תנועת אנשים, מוצרים וסחורות מהרצועה ואליה. מאה אחוז מהפריטים הנחוצים לתיקון, תחזוקה או פיתוח התשתיות ברצועה חייבים באישורה של ישראל. גם כיום, ישראל מגבילה מאוד, עד אסורת, הכנסה לרצועה של ציוד שנועד לסייע לאוכלוסייה להתמודד עם המחסור הקבוע בחשמל, כמו גנרטורים וחלקי חילוף, מצברים ומכשירי פסק, בגלל שהיא מגדירה פריטים אלה כ"דו-שימושיים" (פריטים אזרחיים שעלולים לשמש לצרכים צבאיים).

הארגונים מדגישים במכתב כי החלטת הקבינט אינה ביטחונית אלא פוליטית-מדינית, ועל כן מהווה הפרה של הדין הבינלאומי ההומניטרי, לפיו "רק בעת קיומו של צורך צבאי מידי ניתן לפגוע באוכלוסייה אזרחית (וגם אז הפגיעה צריכה להיות מידתית)". עוד הוסיפו, "הנזק שייגרם לציבור הישראלי והפלסטיני ולאזור כולו מהסלמת המצב גדול בהרבה מכל 'תועלת' (מדינית או אחרת) שתופק מיישום ההחלטה".

בפנייתם מכירים הארגונים בחלוקת האחריות למצב בין הקהילה הבינלאומית, ישראל והממשלות בעזה, ברמאללה ובמצרים, אך מדגישים כי לישראל אחריות ניכרת למצב: "אין ישראל יכולה לטעון כי היא ספק ניטרלי הנענה לדרישה של לקוח. מתוקף השליטה הרבה שלה על נסיבות חייהם של תושבי עזה, ישראל אחראית לתקינות החיים של תושביה וזאת מכוח היותה עדיין כוח כובש ברצועה. עליה גם האחריות למצוא פתרונות כיצד להמשיך ולספק את מלוא החשמל וגם לדאוג לקדם את הגדלת כמות החשמל הנחוצה לחיים מודרניים תקינים של תושבי עזה, שמסיהם נגבים ונאספים בידי ישראל".

מצ"ב המכתב ליועץ המשפטי לממשלה, אביחי מנדלבליט. ניתן לקרוא גם כאן.